

Community-led Urban Strategies in Historic Towns (COMUS)

"Strategii Urbane Ghidate de Comunitate în Orașe Istorice (COMUS)"

Evaluare Tehnică Preliminară

Reabilitarea falezii râului Nistru și a spațiului public adiacent în zonă pietonală

Soroca

Republica Moldova

Ianuarie 2017

1. Pagina introductivă

Faleza Râului Nistru

Zona de proiect considerată, situația actuală

- 1.1 Țara sau regiunea: Republica Moldova
- 1.2 Numele organizației ce compilează informația: Consiliul Raional Soroca
- 1.3 Nume de contact: Tatiana ROBU, Grigore GUTU
- 1.4 Adresă de email: ttaralunga@mail.ru ggutu@mail.ru
- 1.5 Denumirea și adresa clădirii sau a sitului: Faleza Nistrului (strada Malul Nistrului, or. Soroca și spațiul public adiacent)
- 1.6 Număr de referință de inventariere:
- 1.7 Tipul Clădire/Monument/Sit: spațiu public
- 1.8 Date principale: strada și terenul public adiacent, de la intrarea în oraș până la sfârșitul cartierului Soroca Nouă, la limita intravilanului – porțiune având lungimea de 4,2 km și lățime variabilă.
- 1.9 Modul curent de folosire: recreere, utilizare mixtă

2. Sumar executiv: situl și managementul acestuia

Malul râului Nistru, având Cetatea Medievală în calitate de element central, este un reper identitar important al orașului Soroca, ce a modelat dezvoltarea acestuia din cele mai vechi timpuri și până în zilele noastre. Având de-a lungul său un număr mare de coridoare și spații deschise pitorești, malul Nistrului este principalul spațiu public preferat de locuitori pentru recreere și odihnă. Odată cu inițierea procesului de restaurare a cetății, au fost întreprinse o serie de lucrări de amenajare asupra parcului ce o înconjoară și asupra străzii. În absența unei viziuni integratoare pentru sit, aceste intervenții au contribuit mai degrabă la fragmentarea peisajului, întrucât designul și calitatea lucrărilor nu corespund practicilor actuale în domeniul restaurărilor.

Strada "Malul Nistrului" a fost construită în perioada sovietică și este întărită de un zid înalt de beton pentru prevenirea inundațiilor. Acest parapet având un aspect industrial limitează semnificativ accesul la oglinda de apă și închide vederea asupra malului opus al râului spre Ucraina, fiind în acest sens un element ce separă artificial localitatea de râu. În timp ce configurația spațiului permite activități în aer liber și festivaluri, designul și starea fizică a acestuia nu încurajează utilizarea adecvată a potențialului pe care îl deține. Accesul nereglementat al vehiculelor de asemenea crează poluare și disconfort pentru pietoni.

Una dintre cele mai mari probleme din Soroca este absența unei stații de tratare a apelor uzate. În prezent toate deșeurile orașului sunt evacuate în râu, fapt ce crează un miros greu și serioase probleme ecologice. Situația este extrem de gravă, ținând cont de amplasarea locului de deversare în imediata apropiere a cetății, care reprezintă una principală atracție turistică a orașului.

Obiectivul proiectului de față este valorificarea malului râului în scopul asigurării unui spațiu vibrant și atractiv pentru locuitori și vizitatori, precum și asigurarea "deschiderii" spațiului orașului spre Nistru. Inițiativa se axează pe propunerea unei politici integrate pentru sit, care ar încuraja activitățile în aer liber și participarea publică. Proiectul de regenerare a spațiului falezei va crește atractivitatea Sorocăi pentru turiștii din țară și străinătate. Grupul-țintă principal al proiectului sunt copiii și adulții din diferite sectoare ale comunității locale, care ar avea responsabilitate și implicare directă asupra proiectului.

Deși partea centrală din vecinătatea cetății și parcul ce o înconjoară sunt cele mai intens utilizate spații, proiectul ia în considerație și alte spații adiacente și chiar puncte de interes mai îndepărtate, ce ar putea fi integrate într-un traseu turistic. Spre exemplu, rezervația naturală "Râpa lui Bechir" (Bechirov Iar), monument al naturii situat la intrarea în oraș conține un număr mare de elemente naturale și arheologice ce constituie o importantă valoare adăugată pentru

vizitatori. Cele două puncte de trecere a frontierei cu barca ar putea fi, de asemenea, valorificate pentru a oferi tururi spre ambele maluri ale Nistrului. Pârâiele și teritoriile inmlăștinite din Nordul teritoriului ar putea deveni o zonă naturală importantă utilizată pentru camping și odihnă pasivă.

În timp ce este dificilă oferirea unor recomandări de amenajare și design la această etapă, este în general acceptată organizarea unui spațiu ce încurajează evenimente la scară mare sau mică, activități culturale și sportive, utilizarea mixtă a spațiului. Pentru un proiect de asemenea importanță națională, este preferabilă organizarea unui concurs internațional.

În paralel cu recomandările de amenajare peisagistică, vor fi implementate o serie de măsuri tehnice. Acestea se referă în special la curățarea mecanică a apelor, construirea stației de epurare a apelor uzate, utilități publice și iluminare stradală.

Proiectul de regenerare va avea un impact semnificativ asupra dezvoltării locale și chiar la nivel național. Acesta va mobiliza diferite părți ale comunității și va atrage investitori. În baza prevederilor proiectului vor fi încurajate activități de agrement, de alimentare publică, târguri și ateliere în cadrul diferitor evenimente, toate generând un impact economic pozitiv. Acest proces va crea locuri de muncă și va crește atractivitatea și calitatea vieții.

Politica propusă ar trebui în același timp să prevadă și să limiteze posibile supraexploatări ale zonei și ar trebui să favorizeze necesitățile comunității în raport cu interesele economice private. În plus, toate intervențiile trebuie elaborate ținând cont de statutul istoric al sitului, respectiv, de delimitările și reglementările ce se impun.

3. Informații administrative

3.1 Autorități responsabile

- Primăria Orașului Soroca
- Consiliul Raional Soroca
- Ministerul Culturii
- Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
- Ministerul Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor
- Ministerul Mediului

3.2 Denumirea și adresa clădirii/sitului

Faleza Nistrului, porțiunea cuprinsă în intravilanul orașului Soroca

3.3 Referință cartografică

Coordonate geografice X,Y (centrul geografic) 335316.191077, 193158.777507

3.4 Tipul monumentului

Nu este monument istoric, cu excepția Cetății Soroca și a Parcului Petru Rareș

3.5 Proprietate

Proprietate publică aflată în gestiunea Primăriei or. Soroca

3.6 Statutul de protecție/constrângeri

Principalele constrângeri de intervenție sunt impuse de următoarele aspecte:

1. *Cetatea Soroca și parcul Petru Rareș* au statutul de monumente istorice de categorie națională, incluse în Registrul Monumentelor Ocrotite de Stat sub numărul 2608. Alte monumente istorice de categorie națională se află în imediata vecinătate, cum ar fi Spitalul Județean.

2. *Râpa "Bechirov Iar"* din imediata apropiere a zonei de proiect este un monument al naturii, geologic și paleontologic înscris în lista monumentelor naturale sub numărul 65, aflat în gestiunea gospodăriei silvice de stat Soroca

3. Zona de proiect este situată în zonă de frontieră, fapt ce impune o abordare specifică.

Malul Nistrului este o zonă fără statut individual de monument istoric, cu excepția segmentului din zona Cetății Soroca (care este parte componentă a acestui monument) și parțial a Parcului Petru Rareș (segmentul parcului din jurul cetății, parte componentă a monumentului). Cu toate acestea, la elaborarea propunerii de intervenție se va ține cont de eventualitatea înregistrării Centrului Istoric al Orașului Soroca, care include zona de proiect. Intervențiile propuse vor fi coordonate și avizate cu organele naționale și locale competente de gestiunea patrimoniului cultural. Intervențiile din vecinătatea zonei naturale "Râpa lui Bechir" vor fi coordonate cu Ministerul Culturii și cu Ministerul Mediului, în scopul determinării cu exactitate a tipului de intervenții permise în raport cu statutul de zonă arheologică și zonă naturală protejată.

Orice intervenție asupra zonei va fi întreprinsă în conformitate cu cerințele și constrângerile impuse de statutul de zonă de frontieră protejată. Activitățile care ar putea pune în pericol integritatea zonei și lucrările de proiectare, construcție și modernizare vor fi avizate și coordonate cu administrația publică locală de nivelul I și cu poliția de frontieră. Activitățile agenților economici (din orice domeniu îndeosebi cei ce vor presta servicii de navigație de agrement), numai cu avizul Poliției de frontieră. Întreținerea în stare corespunzătoare a apelor de frontieră și luarea măsurilor necesare pentru salubritate, pentru prevenirea distrugerii malurilor acestora se realizează conform prevederilor tratatelor încheiate de către Republica Moldova cu statele vecine.

Proiectul zonei falezei va fi obligatoriu avizat de către autoritatea publică locală. Numai după obținerea acestui aviz proiectul zonei propuse spre modificare, reconstrucție, reamenajare va fi inclus în documentația de urbanism și amenajare a teritoriului or. Soroca. Cheltuielile pentru actualizarea documentațiilor de urbanism și amenajare a teritoriului vor fi suportate de către beneficiarul proiectului zonei falezei (administrația publică locală de nivelul I).

Pentru orice intervenție propusă în perimetrul acestei zone este necesară realizarea unui studiu de impact asupra mediului și a cadrului construit, solicitat prin certificatul de urbanism.

În procesul elaborării documentației de urbanism și amenajare a teritoriului și regulamentelor zonelor propuse examinării și de protecție populația locală va fi consultată și implicată direct în proces.

4. Sumarul condiției

Strada Malul Nistrului (porțiunea de 4,2 km cuprinsă în intravilanul orașului Soroca) este într-o stare fizică generală nesatisfăcătoare (învelitoarea este deteriorată, vegetație spontană și neîngrijită, lipsa utilităților și a mobilierului urban de calitate). Spațiile publice adiacente sunt în mare parte abandonate sau neîngrijite. Ambele au o prioritate ridicată de intervenție.

Scuarul Palatului de Cultură cu Teatrul de Vară recent instalat este un spațiu neîngrijit și mai degrabă neatractiv pentru activități în aer liber.

5. Informații existente

5.1 Surse de documentare:

Sursele de documentare și studiile referitoare la zona de proiect sunt relativ limitate. Nu există informații și studii referitoare la evoluția în timp a sitului și a modului de ocupare / utilizare. Unele fotografii de arhivă oferă detalii importante despre configurația acestor teritorii în trecut.

5.2 Bibliografie:

1. Multi-Ethnic Built Heritage in West Ukraine and Moldova – a Challenge for Urban Planning and Development, Volume V, Bo Larsson, Gorag Skoog, Lund University, Sweden, 2006
2. Retro Soroca, Ion Ștefăniță, Nicolae Bulat, "Continental Grup SRL", Chișinău 2012
3. Buletin informativ al proiectului "Revitalizarea integrată a orașelor istorice în scopul dezvoltării policentrice durabile" din cadrul Programului de Vecinătate INTERREG III B CADSES, Chișinău 2007
4. Studiu privind situația orașelor istorice din Republica Moldova, Nesterov Tamara, Chișinău 2007
5. Planul Urbanistic General al Iorasului Soroca, Chisinau 2011
6. Strategia de dezvoltare Social-Economica a orasului Soroca 2015-2020, Soroca 2015
7. Articolul 17 (1), Legea despre Cultură. In Monitorul Oficial, 5 August 1999, nr.83-86, p. I, art. 401.8
8. Articolul 55, Legea privind ocrotirea monumentelor, nr. 1530-XII, 22.06.1993.9
9. LEGE Nr.1538 din 25.02.1998 privind fondul ariilor naturale protejate de stat
10. Articolul 59, Codul Funciar al Republicii Moldova, Legea Republicii Moldova Nr. 828-XII din 25.12.1991.
11. Lege Nr. 215 din 04.11.2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova
12. Lege Nr. 283 din 28.12.2011 cu privire la Poliția de Frontieră
13. Arhiva de stat a or. Soroca

5.3 Munca de teren deja efectuată:

Nu există

5.4 Proiecte în desfășurare:

Nu există

5.5 Proiecte deja planificate:

Nu există

5.6 Estimări financiare deja făcute:

Nu există, cu excepția unor proiecte de construire a stației de tratare a apelor

6. Aria de acoperire a PTA

6.1 Acoperirea / natura evaluării:

Raportul de evaluare tehnică preliminară este elaborat de o echipă de specialiști locali, după cum urmează:

- Un specialist în managementul proiectelor investiționale, responsabil de evaluarea rentabilității proiectului, aprecierea sustenabilității și a riscurilor, precum și de compilarea finală a rapoartelor;
- Un specialist în construcții și în managementul acestora, responsabil pentru aprecierea stării fizice a sitului și a necesității de intervenție, evaluarea preliminară a costurilor de restaurare;
- Un specialist în patrimoniu, responsabil pentru aprecierea valorii istorice a sitului și pentru formularea conceptului de reabilitare.

Varianta finală a PTA va fi examinată de un specialist din cadrul Direcției Patrimoniu Cultural al Ministerului Culturii al Republicii Moldova, după care va fi consultată cu un expert internațional.

În plus, mai sunt considerate contribuții punctuale suplimentare parvenite din partea autorității publice locale, precum și studiile existente referitoare la zona respectivă. Durata de elaborare a prezentului raport este de o lună.

6.2 Limitările studiului:

- Informația de arhivă locală este limitată la planul cadastral, lipsește informație despre evoluția în timp a zonei, informații generale referitoare la utilizare, etc.
- Disponibilitatea scăzută de cooperare a locatarilor și a proprietarilor terenurilor aferente
- Numarul mare de parteneri, autoritati si parti interesate
- Lipsa de documentații de proiect asupra zonei studiate
- Limitări de timp

7. PTA

7.1 Background: Forma, funcțiunea și evoluția

7.1.1 Descriere sumară a clădirii/sitului, cu comentarii asupra contextului său urban sau rural dacă este cazul.

Situl se extinde pe o porțiune de 4,2 km, de la intrarea în oraș până la limita extravilanului în cartierul Soroca Nouă, având lățime variabilă. În partea de sud-vest se află rezervația naturală Râpa "Bechirov Iar", ce conține mai multe elemente naturale și arheologice. Elementul central al falezei este cetatea Sorocii, principala dominantă a sitului. Este utilizat ca promenadă, însă au acces și automobilele. Acesta este un factor de poluare și disconfort. Principalul rol al falezei în prezent este acela de a asigura protecția orașului contra inundațiilor. În acest context, aceasta este un element de separare a orașului de Nistru și nu asigură conexiunea dintre spațiul urban și cel al râului.

Odată cu inițierea procesului de restaurare a cetății, au fost demarate și un șir de lucrări de amenajare, cum ar fi parcul din apropierea cetății și porțiuni din drum, fără a implica lucrări asupra falezei ca atare. Din lipsa unei viziuni strategice de amenajare a falezei, lucrările respective nu au putut depăși fragmentarea existentă a peisajului și separarea orașului de râu. În

aceiași timp, acestea nu sunt de o calitate superioară, iar designul nu corespunde practicilor actuale de amenajare a monumentelor.

7.1.2 Sumarul evoluției și dezvoltării istorice ale clădirii sau sitului din cele mai vechi timpuri până în prezent.

Configurația actuală a falezei este rezultatul lucrărilor de sistematizare din perioada sovietică, mai exact în anii 1965-1972, când în lungul malului a fost ridicat un zid de beton pentru prevenirea inundațiilor pe porțiunea de drum asfaltată, care servește drept zid de sprijin pentru terasa dinspre oraș a falezei. Este de menționat și faptul că sub zona utilizată ca pentru promenadă (pe perimetrul unde sunt plantați arborii și arbustii), la o adâncime de circa 4-5 m este construit colectorul pentru reciclarea reziduurilor din perimetrul orașului Soroca.

7.2 Semnificația

Malul Nistrului este un simbol identitar al orașului Soroca și totodată unul dintre factorii de bază care au format imaginea și au influențat dezvoltarea orașului medieval, iar mai apoi a celui modern. Este o veritabilă "coloană vertebrală" a localității, ce a dictat traseele străzilor principale ale orașului și a generat repere importante. Pe lângă semnificația istorică și urbanistică, faleza deține o importantă semnificație socială și comunitară, fiind spațiul public de bază preferat de orășeni pentru recreere.

7.3 Vulnerabilitate/evaluarea riscurilor

Există numeroase amenințări de ordin fizic, cum ar fi pericolul de inundație și pericolul de alunecare de teren/surparea malurilor. Mai există riscuri suplimentare, cum ar fi inundațiile direcționate de văile laterale ale pâraurilor afluate Nistrului.

La acestea se adaugă:

- lipsa unei documentări de amploare înainte formulării propunerii de intervenție
- lucrările de amenajare să se rezume la reînnoirea învelitorii străzii, fără a considera spațiul public adiacent
- design învechit, ce nu corespunde necesităților actuale ale comunității
- lipsa unei cooperări constructive între comunitate, APL, autorități naționale și experți
- lipsa expertizei de calitate (restauratori, arhitecți peisagiști, economiști, etc.)
- calitatea proastă a lucrărilor, materiale ieftine, utilaj și forță de muncă necalificate
- probleme de proprietate și lipsa unei politici ce ar integra proprietățile adiacente
- activități antisociale în spațiul public (vandalism, distrugerea elementelor de mobilier urban)
- conflicte de valori, prevalarea interesului privat în defavoarea celui comunitar

7.4 Condiții tehnice

Starea fizică a sitului nu corespunde cerințelor actuale de amenajare, în special din perspectiva valorificării potențialului turistic și integrare în circuitul economic local. În special, ar trebui considerate următoarele aspecte:

- Accesul automobilelor creează disconfort
- Învelitoarea acceselor este deteriorată
- Infrastructura pietonală este subdezvoltată, infrastructura de ciclism lipsește

- Amenajarea și infrastructura existentă au un aspect mai degrabă industrial (zidul de beton, etc)
- Plantațiile nu corespund specificului sitului și nu valorifică cetatea. În plus, acestea limitează vizibilitatea și accesul. Gazoanele nu sunt întreținute și nu permit desfășurarea activităților în aer liber
- Infrastructura turistică este nedevelopată (lipsesc indicatoare în limbile internaționale, puncte de informare turistică și de alimentație publică, wc-uri publice, facilități de recreere).
- Căile de acces necesită amenajare

7.5 Rezumat al lucrărilor de reparație necesare

Se propun următoarele categorii de lucrări pentru reabilitarea zonei studiate:

Lucrări tehnice:

- Curățire mecanică a apelor
- Construirea stației de epurare pentru tratarea apelor reziduale
- Îmbunătățirea infrastructurii edilitare
- Amenajarea zonei inundate din Nordul sitului, considerarea lucrărilor de prevenire a inundațiilor pentru pâraie și pentru Nistru în această zonă

Lucrări de amenajare peisagistică și arhitecturală:

- Reorganizarea generală a falezei Nistrului, cu amenajarea specifică a segmentului ei situat între limitele zonei istorice a localității
- Organizarea acceselor și a scărilor spre malul Nistrului și spre oras
- Organizarea teraselor pe malul Nistrului pentru camping și alte activități
- Înlocuirea invelitorilor traseelor și a scărilor
- Organizarea facilităților pentru activități recreative și sportive (piste pentru bicicliști, rampe pentru skateboard, etc)
- Amenajarea plajelor
- Amenajarea locurilor de trecere a frontierei, inclusiv în scopuri turistice
- Amenajarea peisagistică a zonei inundabile pentru recreere pasivă
- Amenajarea și valorificarea specifică a zonei cetății medievale ca parte integrată a monumentului
- Înlocuirea vegetației îmbătrânite, amenajarea gazoanelor
- Amenajarea spațiilor deschise din vecinătatea Palatului de Cultură
- Modificarea parapetului de beton.

Echipare a spațiului public:

- Iluminat stradal
- Indicatoare de orientare turistică în limbile de circulație internațională
- Mobilier urban

Lucrările de amenajare vor fi efectuate considerând principiile dezvoltării durabile și a utilizării adaptabile. Proiectul de regenerare va încuraja utilizarea mixtă a spațiului și va evita formularea unor prescripții rigide, cu excepția zonei delimitate din apropierea cetății.

7.6 Politica și propunerile de conservare/reabilitare

7.6.1 Rezumat amplu al viziunii pentru sit, precum și durabilitatea acestuia, în această etapă preliminară.

Malul Nistrului, împreună cu spațiile urbane deschise alăturate, oferă o serie de oportunități de odihnă pasivă și activă. În același timp, prin varietatea de peisaje, oferă posibilitatea desfășurării festivalurilor și a spectacolelor în aer liber. Este importantă intergarea spațiilor adiacente și organizarea accesului la apă, în scopul facilitării circulației și măririi spectrului de posibilități de valorificare. Proiectul zonei falezii va prevedea reabilitarea ei în cadrul a două segmente principale: 1. Segmentul orașului istoric cu amenajare specifică; 2. Segmentul din afara limitelor orașului istoric. Segmentul falezii și spațiului verde din zona Cetății Medievale va dispune de o amenajare și valorificare în calitate de parte integrantă a monumentului de categorie națională – Cetatea Soroca.

Se recomandă organizarea unui concurs internațional de soluții arhitectural-peisagistice pentru teritoriul studiat, în scopul atragerii unui spectru cât mai larg de specialiști cu experiență în domeniu, a popularizării proiectului, și respectiv de selectare a unei variante optime de regenerare. Pentru elaborarea soluției finale se va considera integrarea elementelor constitutive caracteristice: apropierea rezervației naturale Râpa "Bechirov Iar", punctele de trecere a frontierei (inclusiv din perspectivă turistică și de agrement), organizarea specifică a zonei cetății medievale, cele 7 pâraie și oportunitățile de amenajare pe care le oferă acestea. De asemenea, se va lua în calcul posibilitatea extinderii traseului turistic spre sectorul de oraș "Dealul Romilor".

Propunere de valorificare a zonei de proiect

7.6.2 Filozofia de conservare

Procesul de conservare și regenerare va presupune un nivel ridicat de participare și implicare a comunității locale. Parteneriatul public-privat este încurajat, însă se va da prioritate interesului public față de interesele agenților economici privați.

Proiectul de regenerare va încuraja desfășurarea activităților sportive, recreere activă și pasivă, luând în considerație necesitățile diferitor grupuri de vârstă și categorii sociale.

Materialele și tehnologiile utilizate vor fi moderne și de calitate. Cu excepția spațiului din zona cetății medievale, nu se recomandă imitarea materialelor, finisajelor și a mobilierului urban istorice. Spațiul public va fi reconfigurat astfel încât să permită plimbări cu bicicleta și pedestre, activități sezoniere cum ar fi concursuri sportive, festivaluri, jocuri în aer liber și târguri. În acest scop se recomandă înlăturarea, în caz de necesitate, a barierelor fizice și a vegetației în exces.

7.6.3 Nivelul de intervenție

Descris la 7.5

7.6.4 Propunerile preliminare pentru utilizări corespunzătoare, după caz

Utilizarea de bază este în scop de recreere. Pot fi organizate, după caz:

- Festivaluri locale, naționale și internaționale
- Concursuri sportive, jocuri
- Târguri sezoniere
- Spectacole în aer liber

7.6.5 Oportunități pentru utilizări sociale și de dezvoltare durabilă

Procesul de regenerare și utilizarea ulterioară va coagula diferite părți ale comunității și va ridica nivelul de participare civică. Acest proiect este deosebit datorită nivelului mare de implicare din partea tuturor locitorilor. În același timp, acesta are capacitatea de a genera venituri din activitățile comerciale și din turism.

Proiectul va fi implementat respectând principiile de dezvoltare urbană durabilă, inclusiv prin încurajarea utilizării adaptabile a fondului construit existent și prin asigurarea integrității peisajului natural.

7.6.6 Accesul public

Situl reabilitat va rămâne proprietate publică gestionată de autoritatea locală, cu acces universal.

7.6.8 Alte beneficii

- Sporirea atractivității orașului
- Sporirea nivelului de trai al locuitorilor
- Branding urban și imagine îmbunătățită pentru orașul Soroca la nivel național și internațional
- Dezvoltarea turismului local și internațional
- Dezvoltarea activităților creative având la bază bunurile de patrimoniu cultural
- Creșterea nivelului de implicare a comunității locale

7.7 Finanțare

7.7.1 Evaluarea amplă a necesităților bugetare și a etapizării;

Dat fiind faptul, că estimările financiare obiective vor fi elaborate în cadrul studiului de fezabilitate, descriem unele proiecții făcute, necesare pentru execuția măsurilor dereparație propuse :

- Lucrări de reparație a învelitorii - 3000,0 mii lei ;
- Lucrări de de construcție a porțiunii medievale - circa 2000,0 mii lei ;

- Lucrări de reparație a acceselor existente spre apă - circa 5000,0 mii lei;
- Lucrări de amenajare - 100000,0 mii lei
- Lucrări de iluminare - 2000,0 mii lei
- Lucrări de salubritate – 3000,0 mii lei

În total circa 115 000,0 mii lei – 5.227 300 euro

7.7.2 *Evaluarea posibilităților (reale) pentru atragerea investițiilor.*

- Fonduri naționale de dezvoltare regională;
- Fonduri internaționale de cooperare transfrontalieră;
- Fonduri locale ale administrației publice locale de nivelul I și II

7.7.3 *Evaluarea posibilităților (reale) de recuperare a investițiilor.*

- organizarea evenimentelor de agrement locale și internaționale
- târguri și ateliere în cadrul sărbătorilor naționale
- competiții sportive
- alimentație publică, servicii

7.7.4 *Ați încercat deja să accesați fonduri pentru situl sau monumental respectiv?*

Nu

7.7.5 *Ați primit deja fonduri pentru acest sit sau monument?*

Nu

7.8. Managementul

Proiectul de regenerare va fi implementat de o Unitate de Implementare a Proiectului (UIP), responsabilă de planificare, organizarea procesului, monitorizare și vizibilitate. UIP este alcătuită din experți pe termen lung și experți pe termen scurt, implicați pentru îndeplinirea anumitor sarcini în cadrul proiectului. Membrii echipei de implementare își vor îndeplini activitățile în conformitate cu atribuțiile specifice poziției ocupate, dar și în conformitate cu prevederile ghidului finanțatorului, Fișelor Post aprobate ulterior de către beneficiar. Unele activități specifice ce necesită un grad ridicat de specializare vor avea un coordonator specific, acesta fiind supervizat și susținut în activitatea lui de expertul curriculum.

Activitățile de implementare vor include crearea unui grup de lucru alcătuit din reprezentanți ai comunității locale și diferite părți interesate, inclusiv ai partenerilor proiectului, care vor supraveghea și contribui direct în proces. Vor fi organizate următoarele tipuri de activități:

- Organizarea ședințelor de lucru și a dezbaterilor în cadrul grupului de lucru și implicând un sector mai larg al comunității pentru aprecierea necesităților și a oportunităților de dezvoltare pentru sit
- Organizarea acțiunilor de promovare și vizibilitate cu scopul sensibilizării, provocării dialogului și atragerea investitorilor
- Acțiuni de implicare a comunității la fața locului cu participarea diferitor grupuri de vârstă, inclusiv copii și bătrâni
- Studiu în teren suplimentar cu implicarea specialiștilor calificați
- Ateliere, vizite de studiu, cursuri de formare în cadrul comunității în scopul deprinderii bunelor practici și schimb de experiență

Activitățile tehnice vor fi implementate în paralel cu cele comunitare, iar proiectul final pentru reabilitarea sitului va fi elaborat în conformitate cu rezultatele și recomandările celor din urmă. Primăria orașului Soroca este partenerul responsabil de asigurarea durabilității, care va planifica anual mijloace financiare pentru întreținerea zonei.

8. Documentare / poze suplimentare

9. Concluzii și recomandări pentru elaborarea unui Studiu de fezabilitate

La elaborarea Studiului de fezabilitate pentru proiectul de regenerare a falezei Nistrului, ar trebui luate în considerare următoarele recomandări:

- Delimitarea cu exactitate a perimetrului zonei de proiect
- Elaborarea metodelor de implicare a comunității
- Consiliere suplimentară cu toți partenerii implicați (specificați la 3.1)
- Necesitatea consilierii suplimentare de specialitate din partea restauratorilor profesioniști, a peisagiștilor, a specialiștilor în domeniul protecției mediului
- Consultarea expertizei internaționale

PTA elaborat de
Tatiana ROBU
4 ianuarie 2017